

**MAKTABGACHA TA'LIMDA XORIJIY TA'LIMNING O'RNI VA
AHAMIYATI**

Sam ISI o'qituvchisi N. Imamov

Sam ISI TM-324 talabasi R. Ergashova

Anotatsiya: Ushbu maqola maktabgacha ta'lim dasturida olib borilyotgan va rejalashtirilyotgan xorijiy tilning o'rni va beqiyosligi haqida. Xorijiy tilni o'qitishda zamonaviy metodlardan foydalanish va zamonaviy o'qitish usullarini qo'llash haqida bayon etiladi.

Annotation: This article discusses the role and significance of foreign language education in the preschool curriculum, both in its current implementation and future planning. It highlights the use of modern methods and innovative teaching approaches in foreign language instruction.

Аннотация: В данной статье рассматривается роль и значимость иностранного языка в программе дошкольного образования, как в текущем обучении, так и в перспективных планах. Описывается использование современных методов и инновационных подходов в преподавании иностранного языка.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, xorijiy til, IQ ,belgi va rasm orqali tushuntirish , metodika , multifilmlar orqali tushuntrish.

Keywords: Preschool education, foreign language, IQ, explanation through symbols and pictures, methodology, explanation through cartoons.

Ключевые слова: Дошкольное образование, иностранный язык, IQ, объяснение через символы и картинки, методика, объяснение через мультфильмы.

Darhaqiqat, bugungi kunda ta'lim tizmida xorijiy til ancha rivojlanmoqda hamda bunga ko'p e'tibor qaratilmoqda. Xorijiy til shu ma'noda maktabgacha ta'limda ham chetda qolgani yo'q. Hamda shu jumladan prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev: " Biz uchun bolalarimizning ma'naviyati, bilimi, sog'ligi eng muhim masala" ushbu

gaplarini ta'kidlab o'tganlar. Bu iborada asosan bollarimizning sog'ligiga katta e'tibor bergan. Davlatimiz rahbari joylarga tashrifi chog'ida yosh avlod tarbiyasining birlamchi va muhim bo'g'ini sifatida maktabgacha ta'lim tizimini yuksaltirish, bog'chalarning moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, ularni mohir pedagoglar bilan ta'minlash, bolalarni maktabga sifatli tayyorlash masalasiga alohida e'tibor qaratmoqda. Joriy yil 30 sentyabrdagi "Maktabgacha ta'lim tizimini boshqarishni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Prezident qarori bu borada amalga oshirilayotgan ishlarni yangi bosqichga ko'taradi. Hamda 275 o'rinli muassasasining mashg'ulot xonalari bolalar tarbiyasi uchun zarur, bejirim va qiziqarli inventarlarga boy. Oshxona va sport zali yangidan qurilgan. Konferensiya dunyoda 2030 yilga qadar maktabgacha ta'lim sohasiga oid siyosatni belgilab olish va bu boradagi xalqaro hamkorlikni kengaytirishga qaratilgan. Unda YUNESKO Bosh direktori Odri Azule, 150 ga yaqin mamlakatdan vazirlar va vakillar, xalqaro tashkilotlar mutasaddilari qatnashmoqda. «Bu borada, avvalambor, yoshlar va bolalarga e'tibor va amaliy g'amxo'rlik ko'rsatish, ularni jismoniy va ma'naviy barkamol etib tarbiyalashga alohida ahamiyat qaratmoqdamiz. Bolalarni kichik yoshdan boshlab rivojlantirish orqali kelajakda ularning o'zligini to'la namoyon etishiga mustahkam zamin yaratayapmiz. Zero, bu ezgu maqsadimiz yo'lida sarflangan investitsiyalar ertaga bir necha barobar ortig'i bilan qaytishiga shubha yo'q», – dedi Shavkat Mirziyoyev. Hozirgi kunda til o'rganishga bo'lgan talab yanada oshmoqda.

Yanada hozirda texnologiyalar ham til bilan. Uni boshqarish uchun hozir tilni bilish kerak. Hozirda talim soyaratilmoqdahasiga qaratilayotga o'zgarish faqat maktab yoki universitetlar emas balki maktabgacha talim ya'ni bog'chalarda ham yaqqol namoyon bo'lmoqda. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev aytganidek "Yoshlarimiz zamonaviy bilimlarni chuqur egallashi, bir necha xorijiy tillarni mukammal bilishi shart." Hozirda bog'chalarda xorijiy tillarni oson va qulay o'rganish uchun sharoitlar yaratilmoqda. Jumladan, animatsion vediolar, qiziqarli multfilmlar, qo'shiqlar ertaklar orqali til o'rganish tizimi yo'lga qo'yilgan. Nodavlat ya'ni xususiy bog'chalarda chet tillarini o'rgatish ancha yuqorilab ketgan. Aslida bu bog'cha yoshidagi bolalarga chet tillarini o'rgatish va o'rganish qiyinchiliklar tug'diradi.

Bog'cha yoshidan boshlab til o'rgangan yoshlarning IQ (Intelligence quotient) darajasi ancha yuqori bo'ladi. Hozirda bog'cha yoshidagi bollar ham ancha fikrlash darajasi yuqori chunki bog'cha opalar chet el metodlari asosida ta'lim bermoqda. Bugungi kunda bog'cha yoshdagi bolalar uchun audio orqali chet tillarini o'rganish juda qulay va samarali yo'l deb topilmoqda. Ilmiy izlanishlarga ko'ra, Bog'cha yoshida til o'rganish yani 2-6 yosh oralig'ida bola miyasi eng faol rivojlanadi. Agar eostan ham farzandlariz chet tillarida ravon gapirishini xohlasangiz faqat bog'chalarda o'rganib kelishini kutmang. Oila davrasida ham oddiy bir buyum o'yinchoq, daftar, ruchka shunga o'xshash jihozlarni ayting, keyin farzandlariz bilan engizcha, ruscha tilidagi multfilimlarni ko'proq ko'ring. Mana shu multfilimlarni tarjimasiga tushunmasa ham talaffuzini o'zi bilmagan holda yaxshilaydi.

Didaktiv o'yinlar - rasmlar, kartochkalar bilan so'z boyligini boyitish mumkin. Bunaqa o'yinlar bolalarga til o'rgatish bilan bir qatorda katta davralarda o'zini erkin his qilishga yordam beradi. Yana bir bog'chalarda keng qo'laniladiga metod - jismoniy harakatlar orqali o'rganish. Masalan, "stand up", "sit down" kabi buyruqlar bolalar tomonidan harakatlar orqali bajarilsa, bu so'zlar tez va sifatli va bundan tashqari bu so'zlar bir umrlik xotiraga saqlanadi. Shu kabi har xil metodlar orqali til o'rgatishni bog'cha va maktablarda qo'llashni yosh yo'lga qo'ysak. Hamda chet tili ustozlar bolalarni ko'proq turli xil metod bilan fanga qiziqish uyg'onsa, mublag'a bo'lmaydi. Perizidentimiz ham chet tiliga katta e'tibor qaratgan va mablag' ajratgan shu jumladan. Bolajonlarimizni yoshligidan tarbiyasiga va odobiga ahamiyatli bo'lsak, jamiyatimiz rivojlanadi va o'sha mamlakat taraqqiyoti o'sadi. Hozir bizga prezidentimiz ishonib, turibdiki Biz bor bilmimizni ulardan ya'ni bolajonlardan ayamaylik. Men ishonib, shuni aytamanki, bu kelajakda o'z mevasini beradi.

Darhaqiqat, xulosa qilib, men shuni aytamanki yoshlarga qaratilyotgan e'tibor va ko'nikmalar vaqti kelib, o'z mevasini beradi. Maktabgacha ta'lim dasturlarida chet tili ya'ni ikki tilni o'qitish bulardan; ingliz tili va rus tili bilish talab etilmoqda. Chet tili fani O'zbekistonda maktabgacha ta'limda bir qatorda o'rta maxsus ta'limda ham sinflashtirilgan holda o'qitilmoqda. Chet tillarini o'rganish bolalarga eng yuqori cho'qqilarni zabt etishga va yangi imkoniyatlar eshigini ochadi. Farzandlarimiz yetuk

kadr bo'lib, yetishishga maktabgacha ta'limning o'rni beqiyosdir. Bolaning yoshligidan til o'rganishi kelajakda yana boshqa tilni o'rganishga zamin yaratadi.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Mirziyoyev Sh.M. " Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz ." - T . . : O'zbekiston, 2017.
2. Abdullayeva N. " Maktabgacha ta'limga variativ yondashuv asosida takomillashtirish. " Ped.fan.nom...diss.-T..: 2020.-164 b.
3. Qodirova F.R., Qodirova R.M. " Maktabgacha yoshdagi bollarga ikkinchi tilni o'rgatish metodikasi " , O'quv - metodik qo'llanma , - T .: 2004 .
4. " Ilk qadam " Maktabgacha ta'lim muassasasining Davlat o'quv dasturi.
Mualliflar: I.V Grosheva , L.G.Evstafeva va boshqalar.- Toshkent , 2018 - 59 bet.
5. " Bolajon tayanch dasturi" Toshkent- 2010 yil.
6. " Bollarni maktabgacha o'qishga tayyorlov " T..., O'zPFITI- 1997 yil.